

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри організації підприємництва та
біржової діяльності

Протокол № 6 від « 14» травня 2020 р.
Завідувач кафедри
_____ **Ільчук М.М.**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Планування і контроль на підприємстві ”**

для підготовки фахівців освітнього ступеню «бакалавр»
Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність – 051 «Економіка»
Освітня програма – «Економіка підприємства»

Факультет економічний

Розробники: Ільчук Микола Максимович, д.е.н., професор
Коновал Іван Андрійович, к.е.н., доцент

Київ – 2020 р.

1.Опис навчальної дисципліни
Планування і контроль на підприємстві
(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> <small>(шифр і назва)</small>	
Спеціальність	<u>051 «Економіка»</u> <small>(шифр і назва)</small>	
Освітня програма	<u>Економіка підприємства</u> <small>(шифр і назва)</small>	
Освітній ступінь	<u>бакалавр</u> <small>(бакалавр, спеціаліст, магістр)</small>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	нормативна	
Загальна кількість годин	<u>150</u>	
Кількість кредитів ECTS	<u>5</u>	
Кількість змістових модулів	<u>2</u>	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	<u>курсний проект</u> <small>(назва)</small>	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4, 2 СТ	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	13 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	26 год.	10 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна робота	81 год.	98 год.
Індивідуальні завдання	30 год.	30 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	<u>3</u> год. <u>8</u> год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування системи знань з методології розроблення перспективних і поточних планів у діяльності підприємства та контролю їх виконання.

Завдання: 1) вивчення теоретичних засад із розроблення перспективних і поточних планів у діяльності підприємства та контролю їх виконання.

2) набуття практичних навичок із розроблення перспективних, поточних та оперативних планів діяльності підприємства, обґрунтування оптимальних варіантів розвитку підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: форми, методи та процеси планування і контролю на підприємстві; систему планів підприємства; склад показників планування і контролю та методику їх розрахунку; структуру та технології розроблення перспективних, річних та оперативних планів сільськогосподарських підприємств; методику оптимізації виробничої програми підприємства та контролю за її виконанням; методику планування ефективного використання виробничого потенціалу підприємств.

вміти: проводити окремі техніко-економічні розрахунки щодо ефективного використання ресурсів та виробництва продукції на підприємстві; розробляти перспективні, поточні та оперативні плани діяльності підприємства; обґрунтовувати оптимальні варіанти розвитку підприємства; використовувати сучасний інструментарій з планування діяльності підприємства; розробляти заходи удосконалення планування і контролю на підприємстві з метою прийняття більш обґрунтованих рішень для досягнення високої прибутковості сільськогосподарського виробництва в умовах ринкових відносин.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві

Планування як наука. Необхідність планування діяльності підприємств. Планування як функція управління підприємством. Планувальна функція як реагування на динамічні зміни зовнішнього середовища. Зміст планування у процесуальному аспекті.

Процес планування і вибір рішень, філософські концепції планування. Предмет і об'єкт планування і контролю. Особливості планування і контролю в сільському господарстві. Прогнозування в системі планування.

Основні принципи планування в підприємствах. Методи планування і контролю діяльності підприємств. Поняття та зміст методології планування. Механізм планування.

Державне регулювання і підтримка сільськогосподарського виробництва та внутрішньогосподарське планування.

Організація планової роботи на підприємстві. Організаційні структури планування на підприємстві. Етика планування. Особисті якості плановика. Оцінка та управління якістю планів.

Тема 2. Система планів підприємства

Формування системи планування на підприємстві. Основні етапи процесу планування.

Функції планування. Класифікація планів за ознаками. Система показників планів. Основні підсистеми планування. Складові частини планів.

Стратегічне планування розвитку сільськогосподарських підприємств. Інформаційна база стратегічного планування. Переваги і недоліки стратегічного планування. Логіка стратегічного планування.

Тактичне планування економічного і соціального розвитку сільськогосподарського підприємства та його місце в плановій системі підприємства. Відмінності тактичного планування від інших видів планів. Характеристика етапів тактичного планування. Зміст та структура поточного плану підприємства. Трудові нормативи їх види і призначення. Матеріальні нормативи їх види і призначення. Методи розроблення планових норм і нормативів. Оперативне планування в сільськогосподарських підприємствах.

Тема 3. Розробка маркетингової та виробничої програм сільськогосподарського підприємства

Маркетингові дослідження, їх зміст, цілі та види. Суть, зміст, цілі та послідовність розроблення маркетингової програми.

Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження. Маркетингова політика підприємства. Формування плану збуту з врахуванням досліджень ринку, життєвого циклу продукції і детермінантів розвитку. Планування структури збуту та встановлення норм збуту.

Планування асортименту, якості, каналів і строків реалізації продукції. Планування заходів стимулювання збуту. Співвідношення між корпоративною, конкурентною та маркетинговою стратегіями та їхня роль у досягненні цілей підприємства. Реклама маркетингових програм сільськогосподарських підприємств. Прогнозування обсягів продажу.

Виробнича програма підприємства, її зміст, календарний розподіл та оптимізація. Основні завдання виробничої програми. Особливості формування виробничої програми в сільськогосподарських підприємствах. Методи формування виробничої програми підприємства. Послідовність раціональної розробки виробничої програми. Характеристика системи вимірників обсягів виробництва продукції.

Обґрунтування виробничої програми з тваринництва. Планування продуктивності тварин. Планування відтворення стада, виробництва і використання продукції тваринництва.

Обґрунтування виробничої програми з рослинництва. Планування врожайності сільськогосподарських культур. Планування розмірів посівних площ, виробництва і використання продукції рослинництва.

Планування промислових виробництв. Обґрунтування вибору і розмірів промислових виробництв. Планування обсягів виробництва та асортименту продукції. Планування собівартості й рентабельності продукції.

Планування виробничої потужності підприємства та оптимізація виробничої програми.

Тема 4. План з персоналу та оплати праці. Матеріально-технічне забезпечення виробництва

Зміст і порядок планування персоналу та оплати праці. Інформаційні дані для планування кількості працівників, кадрового забезпечення і продуктивності праці. Планування чисельності персоналу. Планування кадрового забезпечення. Принципи оплати праці передбачені законодавством України. Методичні підходи до визначення системи оплати праці. Планування фонду оплати праці.

Планування матеріального стимулювання праці в підприємстві. Вплив різних форм матеріального стимулювання праці на продуктивність праці та результати виробничої діяльності. Планування розвитку соціально-трудова відносин.

Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-технічного забезпечення. Планування потреби в матеріально-енергетичних ресурсах. Баланси матеріальних ресурсів та їх види. Порядок складання балансів матеріальних ресурсів.

Особливості функціонування та планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури.

Змістовий модуль 2. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ, ФІНАНСІВ І РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 5. Планування витрат і собівартості продукції в сільськогосподарських підприємствах

Собівартість продукції та принципи її формування. Мета, завдання та характеристика процесу планування собівартості продукції. Класифікація витрат та групування їх за економічними елементами.

Класифікація витрат на виробництво. Номенклатура і склад економічних елементів. Номенклатура і склад статей витрат у сільськогосподарських підприємствах. Сучасні методи калькулювання продукції.

Планування витрат виробничої собівартості. Планування зведеного кошторису витрат на виробництво. Калькулювання собівартості окремих видів продукції. Планування витрат структурних підрозділів методом бюджетування. Планування зниження витрат за техніко-економічними факторами.

Тема 6. Фінансове планування на підприємстві

Сучасні підходи до формування фінансової політики підприємства. Зміст та завдання фінансового плану, його складові та зв'язок з іншими розділами плану підприємства. Оперативне фінансове планування. Касовий план.

Методичні основи розробки фінансового плану. Планування потреби у фінансових ресурсах. Планування фінансових результатів підприємства. Визначення точки беззбитковості. Баланс доходів і видатків (бюджет підприємства). Планування фінансових показників.

Планування розподілу прибутку і потреби у зовнішньому фінансуванні. Планування заходів щодо запобігання банкрутства.

Тема 7. Планування розвитку підприємства

Формування планів оновлення продукції, їх склад, завдання і контроль за їх виконанням. Дослідження ринку перед розробленням та впровадженням нової (оновленої) продукції. Склад і завдання формування плану оновлення продукції. Планові розрахунки ефективності оновлення продукції. Планування витрат на підготовку й освоєння виробництва нової продукції.

Технічний та організаційний розвиток як складова інноваційних процесів і спосіб досягнення стратегічних цілей підприємств. Планування технічного та організаційного розвитку підприємства. Планування реалізації проектів організаційно-технічного розвитку підприємства. Оцінювання результатів реалізації плану організаційно-технічного розвитку підприємства. Планування підвищення ефективності виробництва.

Суть, функції та види бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Стадії розробки бізнес-плану. Зміст основних розділів бізнес-плану: резюме; характеристика продукції, ринків збуту, маркетинг; виробничий план; організаційний план; фінансовий план; аналіз можливих ризиків та їх страхування. Досвід і проблеми бізнес-планування в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма 4 курс, 2 ст							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ТА ОБІРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА I													
Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві	15	2	2	-	-	11	15	1	1	-	-	13	
Тема 2. Система планів підприємства	15	2	4	-	-	9	15	1	1	-	-	13	
Тема 3. Розробка маркетингової та виробничої програм сільськогосподарського підприємства	15	2	4	-	-	9	15	2	1	-	-	12	
Тема 4. План з персоналу та оплати праці. Матеріально-технічне забезпечення виробництва	15	1	4	-	-	10	15	2	1	-	-	12	
Разом за змістовим модулем 1	60	7	14	-	-	39	60	6	4	-	-	50	
Змістовий модуль 2. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ, ФІНАНСІВ І РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА													
Тема 5. Планування витрат і собівартості продукції в сільськогосподарських підприємствах	20	2	4	-	-	14	20	2	2	-	-	16	
Тема 6. Фінансове планування на підприємстві	20	2	4	-	-	14	20	2	2	-	-	16	
Тема 7. Планування розвитку підприємства	20	2	4	-	-	14	20	2	2	-	-	16	
Разом за змістовим модулем 2	60	6	12	-	-	42	60	6	6	-	-	48	
Усього годин	120	13	26	-	-	81	120	10	10	-	-	98	
Курсовий проект	30	-	-	-	30	-	30	-	-	-	30	-	
Усього годин	150	13	26	-	30	81	150	10	10	-	30	100	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА</i>		
1	Розроблення виробничої програми підприємства. Планування річної потреби та в кормах та їх вартості	2
2	Планування розміру посівних площ кормових культур	2
3	Визначення обсягу механізованих робіт та потреби в тракторах і комбайнах	2
4	План роботи автопарку	4
5	Розрахунок потреби у робочій силі для виконання виробничої програми по рослинництву.	2
6	Розрахунок потреби в працівниках для молочно-товарної ферми та їх річного фонду оплати праці	2
<i>Змістовий модуль 2. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ, ФІНАНСІВ І РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА</i>		
7	Планування витрат та собівартості продукції рослинництва.	4
8	Планування витрат та собівартості продукції тваринництва	4
9	Планування фінансових результатів діяльності підприємства	4

6. Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. НАУКОВІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ</i>		
1	Обґрунтування планових рішень при розробленні виробничої програми підприємства	10
<i>Змістовий модуль 2. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ, ФІНАНСІВ І РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА</i>		
2	Розрахунок собівартості та фінансових результатів при реалізації продукції	10

6. Індивідуальна робота

Курсовий проект рекомендується виконувати за такими темами:

1. Планування виробництва продукції рослинництва в аграрному підприємстві.
2. Планування та організаційно-економічне обґрунтування вдосконалення виробництва та використання кормів.
3. Планування розвитку зерновиробництва.
4. Планування розвитку буряківництва.
5. Планування розвитку льонарства.
6. Планування розвитку картоплярства.
7. Планування розвитку овочівництва.
8. Планування розвитку садівництва.
9. Планування розвитку виноградарства.
10. Організаційно-економічне обґрунтування запровадження нових організаційних форм у рослинництві.
11. Організаційно-економічне обґрунтування запровадження сучасних прогресивних технологій в рослинництві в сільськогосподарському підприємстві.
12. Планування виробництва продукції тваринництва в аграрному підприємстві.
13. Планування розвитку скотарства.
14. Планування розвитку свинарства.
15. Планування розвитку птахівництва.
16. Планування розвитку вівчарства.
17. Планування та організаційно-економічне обґрунтування вдосконалення роботи машинно-тракторного парку.
18. Планування та організаційно-економічне обґрунтування вдосконалення роботи вантажного автотранспорту.

Курсовий проект включає наступні розділи: вступ, загальна характеристика підприємства, сучасний стан організації галузі, що проектується, проект розвитку підприємства чи галузі, висновки та пропозиції.

Курсові проекти виконуються індивідуально на матеріалах конкретних аграрних підприємств, відомості про які студенти збирають у період проходження виробничої практики.

7.Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

- 1.Сутність планування, предмет і об'єкт планування та його принципи.
2. Методи планування діяльності підприємств.
3. Система планування та види планів на підприємстві
4. Організація планової роботи на підприємстві. Організаційні структури планування на підприємстві.
5. Сутність і процес стратегічного планування діяльності підприємства.
6. Прогнозування в системі планування
7. Норми і нормативи, їх види та призначення.
8. Сутність, функції та види бізнес-планів підприємства
9. Структура бізнес-плану підприємства.
- 10.Суть, завдання, зміст і показники поточних (річних) планів
- 11.Поточні плани внутрішньогосподарських підрозділів підприємства.
12. Послідовність розробки поточних планів підприємств.
13. Оперативне планування в сільськогосподарських підприємствах .
14. Суть, зміст, цілі та послідовність розроблення маркетингової програми підприємства.
15. Планування виробничої програми з рослинництва.
16. Планування виробничої програми з тваринництва.
17. План матеріально-технічного забезпечення на підприємстві.
18. Обґрунтування виробничої програми промислових виробництв; планування асортименту продукції.
19. Планування виробничої програми з обслуговуючих виробництв в аграрних підприємствах.
20. Планування діяльності транспортного обслуговування виробництв на підприємстві.
21. Планування собівартості робіт (послуг) допоміжних виробництв
22. План з персоналу. Планування чисельності персоналу.
23. План з персоналу. Розрахунок річного фонду оплати праці.
24. Зміст (складові) плану соціального розвитку колективу.
25. Планування витрат на виробництво продукції (виконання робіт, послуг). Номенклатура і склад статей витрат у сільськогосподарських підприємствах.
26. Планування витрат на використання сільськогосподарської техніки.
27. Послідовність планування собівартості продукції (робіт, послуг) в сільськогосподарських підприємствах.
28. Планування собівартості продукції рослинництва. Калькулювання собівартості окремих видів продукції.
29. Планування собівартості продукції тваринництва. Калькулювання собівартості окремих видів продукції.
30. Планування собівартості продукції підсобних (промислових) виробництв. Калькулювання собівартості окремих видів продукції.
31. Сутність фінансового планування та складові фінансового плану підприємства.

32. Планування фінансових результатів діяльності підприємства.
33. Планування розподілу прибутку і потреби у зовнішньому фінансуванні на підприємстві.
34. Планування та контроль руху грошових потоків на підприємстві.
35. Планування технічного та організаційного розвитку підприємства.
36. Порядок формування програми освоєння нових видів продукції.
37. Планування підвищення ефективності виробництва. Показники ефективності організаційно-технічних заходів.
38. Сутність, види та предмети контролю виконання плану.
39. Предмети і методи контролю виконання плану на підприємстві.

Зразок екзаменаційного білета

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ОС «Бакалавр» спеціальність «Економіка»	Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності 2020-2021 н.р.	Екзаменаційний білет №_1_ з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві»	Затверджую Зав. кафедри _____ Ільчук М.М. ____.____.2020 р.
--	--	---	--

Екзаменаційні запитання

1. Методи планування діяльності підприємств.
2. Планування діяльності транспортного обслуговування виробництв на підприємстві.

Тестові завдання

Питання 1. Вкажіть основні принципи планування :

1	Єдності, безперервності, гнучкості, точності, участі, пріоритетності
2	Єдності, безперервності, концентрації, модульності, пріоритетності
3	Системності, аналогії, модульності, гнучкості, точності, пріоритетності
4	Узгодженості, пропорційності, ритмічності, потоковості, гнучкості

Питання 2. Вкажіть види планів за ознакою об'єкта планування:

1	Маркетингові, виробничі, інвестиційні, економічні, фінансові, соціальні
2	Народногосподарські, галузеві, територіальні, підприємства, внутрішньогосподарські
3	Перспективні, поточні, оперативні
4	Стратегічні, тактичні, оперативно-виробничі

Питання 3. Вкажіть види планів за ознакою обов'язковості виконання планових завдань:

1	Маркетингові, виробничі, інвестиційні, економічні, фінансові, соціальні
2	Народногосподарські, галузеві, територіальні, підприємства, внутрішньогосподарські
3	Перспективні, поточні, оперативні
4	Директивні, індикативні

Питання 4. Яка із вказаних статей витрат НЕ відноситься до складу статей калькулювання собівартості продукції допоміжних виробництв:

1	сировина і матеріали;
2	витрати на оплату праці;
3	корми;
4	роботи і послуги;
5	засоби захисту рослин і тварин тварин;
6	витрати на ремонт необоротних активів.

Питання 5. Прибуток, який залишається на підприємстві після сплати всіх податків і обов'язкових платежів до бюджету і позабюджетних державних фондів, називається:

1	прибуток від фінансової діяльності ;
2	операційний прибуток;
3	чистий прибуток .
4	валовий прибуток;

Питання 6. Вкажіть цілі розробки бізнес-плану:

1	для залучення зовнішнього капіталу
2	для аналізу фінансового стану підприємства
3	для управління майбутнім бізнесом
4	для попереднього визначення перешкод та запобігання проблем
5	для перевірки реалістичності підприємницької ідеї ще до її реалізації;

Питання 7. Як називається розділ бізнес-плану, в якому висвітлюється питання фінансового забезпечення бізнесу?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь двома словом)

Питання 8. Витрати на утримання сівалок відносять на собівартість продукції окремих культур:

1	пропорційно обсягу виконаних робіт (в умовних еталонних гектарах) для окремих культур;
2	безпосередньо на собівартість продукції відповідних культур;
3	пропорційно площі посіву;
4	пропорційно зібраній площі певних культур

Питання 9. Визначити площу кормових угідь, яка необхідна для виробництва молока (жирністю 3,6%), що використовується на переробку за умов:

- плановий обсяг виробництва масла (жирністю 72%) – 1000 т;
- плановий обсяг виробництва вершків (жирністю 25%) – 4000 т;
- норматив витрат кормів на виробництво 1ц молока – 1,2 ц кор. од.;
- вихід кормів (з необхідною структурою) з 1га кормових угідь – 50ц кор. од.

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним числом площу кормових угідь, га

Питання 10. Визначити собівартість 1 ц молока (грн) та величину валового прибутку (тис. грн), яку одержить підприємство від реалізації продукції за умов:

- поголів'я корів - 500 гол.
- річний надій на корову - 8000 кг;
- вихід телят на 100 корів - 90 гол
- всього витрат - 20000 тис. грн.,
- в т. ч. на збирання і транспортування гною - 1000 тис. грн;
- рівень товарності молока - 90%;
- ціна 1 т молока - 8000 грн

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь двома числами:

- 1) собівартість 1 ц молока (грн);
- 2) валовий прибуток, тис. грн.)

Викладач, доцент

Коновал І.А.

8. Методи навчання

Процес навчання з дисципліни заснований на використанні традиційних та сучасних технологій. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами (з використанням інформаційних технологій, методів проблемного навчання і візуалізації), практичні (семінарські) заняття (за допомогою розгляду ділових ситуацій, майстер-класів, практикумів), самостійна робота і мають за мету – набуття студентами практичних навичок з розроблення перспективних, та поточних плани діяльності підприємства, обґрунтовувати оптимальні варіанти розвитку підприємства, розробляти заходи удосконалення планування і контролю на підприємстві з використанням сучасного інструментарію з планування діяльності підприємства.

9. Форми контролю

Відповідно до «Положення про екзамен та заліки в НУБіП України» від 27.12.2019 р. поточний контроль знань та умінь студентів проводиться у формі тестів та шляхом виконання практичних і самостійних завдань за варіантами. Підсумковий контроль знань та умінь студентів проводиться у формі складання екзамену.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи R_{HP}	Рейтинг з додаткової роботи R_{DP}	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про екзамен та заліки в НУБіП України» від 27.12.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи R_{HP} стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})$$

$$R_{HP} = \frac{\dots}{K_{DIS}} + R_{DP} - R_{ШТР},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{DIS} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

R_{DP} – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})$$

$$R_{HP} = \frac{\dots}{\dots} + R_{DP} - R_{ШТР}.$$

п

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{нр}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{нр}$. Він визначається лектором і вводить рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінки виконання навчальних завдань є одним з основних способів перевірки знань, умінь і навичок студентів з дисципліни “Планування і контроль на підприємстві”. При оцінці завдань за основу слід брати повноту і правильність їх виконання. Необхідно враховувати такі вміння і навички студентів:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання;
- викладати матеріал логічно й послідовно;
- користуватися додатковою літературою.

Схема розподілу балів за модулями навчальної дисципліни «Планування і контроль на підприємстві»

Вид контролю	Модуль	Практичні і самостійні роботи	Навчальні заняття (підготовка та виконання)	Виконання самостійних робіт	Модульний (змістово-модульний) контроль	Всього балів (сума 4+5+6)	
Поточний контроль	Модуль 1.	ПР 1	10	-	-	10	
		ПР 2	10	-	-	10	
		ПР 3	10	-	-	10	
		ПР 4	10	-	-	10	
		ПР 5	10	-	-	10	
		ПР 6	10	-	-	10	
		СР 1	-	10	-	10	
	Всього за модуль 1			60	10	30	100
	Модуль 2.	ПР 7	25	-	-	25	
		ПР 8	25	-	-	25	
		ПР 9	10	-	-	10	
		СР 2	-	10	-	10	
	Всього за модуль 2			60	10	30	100
	Всього за поточний контроль*			х	х	х	70
Підсумковий контроль (екзамен)						30	
Разом						100	

* $R_{нр} = 0,7 * ((R_{зм1} + R_{зм2}) / 2)$

Рейтингові оцінки зі змістових модулів

$$R_{дис} = R_{нр} + R_{атест}$$

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця 1

**Співвідношення між національними оцінками
і рейтингом здобувача вищої освіти**

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74 - 89
Задовільно	60 - 73
Незадовільно	0 - 59

11. Методичне та матеріально-технічне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Планування і контроль на підприємстві» в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені:

1. Коновал І.А. ЕНК «Планування і контроль на підприємстві» в модульному динамічному об'єктноорієнтованому середовищі (MOODLE)
2. Ільчук М.М., Коновал І.А. Організація та планування сільськогосподарського виробництва. Навч. посібник. – К.:ЗАТ «Нічлава», 2013. – 55 с.
3. Персональні комп'ютери

12. Рекомендована література

Базова

1. Курсове проектування та підготовка випускних бакалаврських і магістерських робіт з організації агробізнесу. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я.Зрібняка, М.М.Ільчука. – К.: ЗАТ "Нічлава", 2008. – 139 с.
2. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві: Підручник. – К.: КНЕУ, 2004. – 550 с.
3. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я. Зрібняка, М.М. Ільчука. – К.: ЗАТ "Нічлава", 2012. – 304 с.
4. Організація і планування сільськогосподарського виробництва / За редакцією М.М. Ільчука та Л.Я. Зрібняка. Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 456 с.
5. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. – К.: «Каравела», 2011. – 352 с.
6. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія плюс», 2004. – 268 с.

Допоміжна

7. Должанський І.З. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник, 2-е вид. /І.З.Должанський. Т.О.Загорна. – К.:Центр учбової літератури. – 2009. – 384 с.
8. Дробот В.І. та ін. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства/ В.І. Дробот, В.П. Мартьянов, М.Ф. Соловійов, А.В. Токар: Навчальний посібник. – К.: Мета, 2003. – 336 с.
9. Економічний довідник аграрника/ За ред. Ю.Я.Лузана, П.Т.Саблука. – К.: Преса України, 2003. – 800 с.
10. Ільчук М.М. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК: Навч. посібник /М.М.Ільчук, І.А. Коновал. – К.:ЗАТ «Нічлава», 2013. –308 с.
11. Македон В.В. Бізнес-планування: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 236 с.
12. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур / За ред. П.Т. Саблука, Д.І. Мазоренка, Г.Є. Мазнева. - К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 402 с.

Інформаційні ресурси

- <http://iportal.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України
<http://minagro.gov.ua/> – Міністерство аграрної політики України
<http://www.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики України
<http://www.minfin.gov.ua/> – Міністерство фінансів України